

Ryżyn_1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	międzychodzki	
Gmina	Chrzypsko	
Miejscowość	Ryżyn	PMI_RN

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	29.08.2013	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	01:28:09	Forma i wielkość	Plik Audio/MP3 38,6 MB
Przeprowadzający	R.J.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
PMI_RN_01	M	62 lata	Sołtys	

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	„Tylko Ryżyn”.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	„Nie ma tutaj nic ani Hubów ani nic”.
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	„Nic nie znam niestety”.
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne	
1.	<p>św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)</p> <p>„Kiedyś w domu jak były siostry to lały воск przez klucz. Kiedyś we wsi też było jak był Związek Młodzieży Wiejskiej to robili coś Ci młodzi”.</p>
2.	<p>św. Marcina/11 listopada</p> <p>„My kupujemy rogałe”.</p>

3.	Adwent	Brak informacji.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	„Do wnuków jedziemy, dzieci czyszczą buty i wystawiają”.
5.	Wigilia	„Kiedyś choinkę ubieraliśmy przed Wigilią ja przynosiłem choinkę a dzieci ubierały, choinka stała tak do końca stycznia, sianko pod stołem, ze zwierzętami się dzielimy opłatkiem też z pieskami, gotujemy karpia, makielki, zupę rybną, kompot z owoców suszonych”.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	„Spędzamy w gronie rodzinnym”.
7.	Sylwester/Nowy Rok	„W sylwestra bramy wynoszone były, wozy przestawiali w komin dyszlem a dzisiaj to raczej spokojnie jest, a teraz każdy jakoś sam”.
8.	Trzech Króli	„Chodzą przebrane dzieci za Króla Heroda mają gwiazdę Betlejemską i widły, w domu też jest tradycja pisania kredą C+M+B na drzwiach”.
9.	kołędnicy	„Nie chodzą”.
10.	MB Gromnicznej	„To do Kościoła idziemy i nic więcej chyba, że jak jest burza to się zapala świecę”.
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	„Są zabawy na świetlicy to różnie organizują to Rada Sołecka to tam ktoś inny, Podkociołki też są ale już nie do dwunastej”.
12.	Topienie Marzanny	„Tu nie ma”.
13.	Środa Popielcowa	„Woreczki z popiołem na szpilkę się przyczepia jako taki psikus. Tam w autobusie dzieciaki to wariują”.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	„Idziemy do Kościoła z palmą, kiedyś matka kładła za obraz, a tego kotka to miało się zjeść. Nie raz zjadłem”.
16.	Triduum Paschalne	„Boże rany to pamiętam, ale teraz to już raczej nie”.

17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	„Do koszyka na święconkę wkładam kiełbasę, chlebek, i takie tam, my teraz jechaliśmy do Chrzypka ale w Ryżynie przy figurze Ksiądz też święci, dzielimy się całą święconką, kiedyś w domu robiliśmy pisanki. Dzieci robiły gniazdko dla zajaczka”.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	„Tu jest, leją się tylko teraz jest zimno”.
19.	Zielone Świątki	„To się przynosi tataraku i brzozy”.
20.	Boże Ciało	To zabiera się gałązkę z ołtarza z procesji i wtyka się w ogródka w kapustę”.
21.	św. Jana	„Tu nie ma”.
22.	MB Zielnej	„My jedziemy na odpust, robimy wianki ze zboża z ziół”.
23.	MB Siewnej	„ To nie wiem”.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	„To jedziemy na cmentarz, rodzina przyjedzie”.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	„Nie ma tylko np. Chrzestna musi jeść dużą łyżką”.
2.	Ślub i wesele	„Pół teram to teraz się robi tydzień wcześniej i szkło się jeszcze bije”.
3.	Śmierć i pogrzeb	„To żałoba ale moja matka mówiła, że żałobę się w sercu powinno nosić. Kiedyś do jak ktoś umierał to się Gromnicę zapalało, kiedyś jak zmarły leżał w domu to się lustra i okna zasłaniało, do trumny to się wkłada Książeczkę do Nabożeństwa, różaniec”.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.

Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Brak informacji.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		„Czernina to jestem specjalistą dodają owoce suszone, marchew i z makaronem bo niektórzy to z kluskami robią. Rampuć czyli taki kapuśniak”.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		Brak informacji.
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	„Mamy taką figurę Matki Boskiej jak się jedzie do Białcza, ja jak ino pamiętam to ona tam stoi”.
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji.
6.	Lokalne odpusty	Brak informacji.
V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie		
1.	Dożynki	„To są gminne ale w tym roku nie było”.
2.	Dni gminy/wsi	„Dzień dziecka się organizuje i są zawody, zamek dmuchany, wata cukrowa a potem wieczorem jest zabawa dla dorosłych”.
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.

4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Brak informacji.
----	---	------------------